

Silent Fields

Aan mijn vader.

Ik heb geprobeerd een werk samen te stellen waarop hij trots geweest zou zijn en dat hem ongetwijfeld enorm had geïnteresseerd. Jammer genoeg heeft hij niet de tijd gekregen om dit te beleven.

To my father.

I have tried to put together a work that he would have been proud of and that would certainly have greatly interested him. Sadly, he did not live to see it.

Bart Heirweg

SILENT FIELDS

GEDENKPLAATSEN VAN DE GROTE OORLOG

MEMORIAL SITES OF THE GREAT WAR

Inleiding

In 2011 kreeg ik de opdracht om voor een grootschalig project rond de herdenking van Wereldoorlog I een aantal oorlogssites te fotograferen. Ik was bijzonder blij met dit project, hoewel het tegelijkertijd een enorm avontuur voor me was. Al jaren ben ik immers gespecialiseerd – of moet ik hier zeggen: gefocust – op natuur- en landschapsfotografie. Ik vond het een echte uitdaging beide thema's met elkaar te verzoenen in een fotografie met respect voor het landschap én voor de geschiedenis.

Twee jaar lang heb ik de oorlogskundige sites en landschappen in Flanders Fields op esthetische en historische wijze gedocumenteerd. Mijn werkgebied strekte zich uit van Nieuwpoort tot Koksijde, over Veurne, Diksmuide, Ieper en Poperinge, via Heuvelland helemaal tot aan de Noord-Franse grens ter hoogte van Wervicq en Comines.

Met dit project geef ik een hedendaagse impressie van deze historische locaties en de gebeurtenissen die daar hebben plaatsgevonden. Ik heb ervoor gekozen om de meeste locaties in de vroege ochtend of de late avond te fotograferen, op momenten dat de bezoeker ze normaal niet te zien krijgt. Licht en sfeer zijn twee belangrijke elementen geworden in veel van deze foto's. Door middel van deze sfeer probeer ik niet alleen het serene karakter van deze herdenking te benadrukken, maar ook het esthetische aspect naar boven te halen.

Ik bracht voor dit project ruim 390 uur door in het veld en geregeld liep de wekker om 4 uur af om de ochtendsfeer te kunnen vatten. Er werden in totaal 16.744 foto's gemaakt, waarvan de mooiste in dit boek worden gebundeld.

Veel kijk- en leesplezier.

Bart Heirweg

Introduction

In 2011 I was commissioned to undertake a large-scale project linked to the commemoration of World War I. I was particularly happy with this assignment, even if at the same time it was a huge adventure for me. For years I have specialized, or perhaps I should say in this context, focused, on nature and landscape photography. For me it was a real challenge to reconcile both themes, respecting both landscape and history.

Over a two year period I documented the war sites and landscapes in Flanders Fields from both an aesthetic and a historical perspective. My area stretched from Nieuwpoort to Koksijde, stopping off at Veurne, Diksmuide, Ieper (Ypres) and Poperinge, and through the Heuvelland all the way to the northern French border at Wervicq and Comines.

With this project I have attempted to create a contemporary impression of these historic sites and events. I chose to photograph most of the locations in the early morning or late evening, that is at times of day when the visitor does not normally get to see them. Light and atmosphere are two important elements in many of the photos. Using atmosphere, I try not only to emphasize the serene nature of this commemoration, but also to bring out the aesthetic aspect.

I spent over 390 hours in the field on this project, regularly setting my alarm for 4 a.m. in order to seize the early morning atmosphere. I took a total of 16,744 pictures, the best of which are gathered in this book.

I wish you much viewing and reading pleasure.

Bart Heirweg

Een wereld van schoonheid en verwijt

Welkom in de wereld van Bart Heirweg. Hij toont je een wereld van aarde en lucht, van water en steen, van zon en kou, waarin de mens tot zijn ware grootte is teruggebracht. Het is niet het paradijs, want de luchten verraden dreiging en dood hout of rotspieken doorprikkten de illusie. Het is de aarde zoals wij haar onderschatten.

Des te meer als Bart in het landschap naar de oorlog op zoek gaat. En die ook vindt, daar waar argeloze voorbijgangers niets merken. Hij wijst je op de littekens, zelfs als de natuur die onder groen of sneeuw heeft geborgen of in ijle nevelen hult.

Bart Heirweg toont ons in dit kijkboek het begin van een dubbel litteken dat loopt van de Noordzee tot aan de Jura, dwars door Europa. Het is het westfront, gedurende vijf lange jaren twee gelijklopende gekartelde snijwonden omzoomd met aarde in zakken en versplinterd hout, goed voor 750 km verwoesting en moord. Nu door Moeder Aarde met haar mantel bedekt, maar niet verborgen. Voor de mensen was dit – en is dit nog altijd – het einde van de beschaving, maar voor de natuur waren die grauwe, stinkende frontlinies slechts een aarzeling in het verloop van de seizoenen, een obstakel dat met regen en wind werd aangepakt. Een werk van lange adem waarbij het lijkt of de aarde niet alle sporen uitgewist wil hebben.

Moeder Aarde vergeeft snel, maar ze vergeet niet, of toch maar moeizaam. Waarom anders zou honderd jaar later het landschap nog zo vol littekens staan? Na een eeuw slechten en afkalven, snijden nog altijd silhouetten van loopgraven zigzag door het land, breken scheefgezakte schuilplaatsen nog door het maaiveld en spuwt de aarde bij elk ploegseizoen schroot en roest op hoopjes.

Het water reageerde sneller. De inundatie van de IJzervlakte van eind oktober 1914 scheidde in vier nachten en dagen de legers. Zeewater en een netwerk van waterlopen reddden daarmee de laatste strook vaderland. Hetzelfde water staat nog altijd hoog in zijn bedding. Minder hoog dan in 1914, maar de boodschap voor ongenode gasten blijft: hier passeer je niet.

A World of Beauty and Reproach

Welcome to Bart Heirweg's world. His is a world of earth and skies, water and stone, sun and cold, in which man is brought down to his true size. It is not paradise, for the skies are threatening and dead wood or rock peaks pierce the illusion. It is earth as we underestimate her.

The more so as this is the landscape Bart scrutinized for traces of war, finding them where unsuspecting passers-by discern nothing. He shows the scars, even where nature has concealed them under green or snow, or shrouded them in a misty void.

In this photo book, Bart Heirweg shows us one end of a double scar that runs across Europe, from the North Sea to the Jura. It is the western front, two parallel, jagged-edged wounds, hemmed by sandbags and splintered wood, that run for 450 miles, speaking of destruction and murder. Covered now with Mother Earth's mantle, but not hidden. For mankind this was – and still is – the end of civilization, but for nature these drab, smelly frontlines were no more than a short hesitation in the course of the seasons, an obstacle battered by rain and wind. Clearly, it is a long-term process, but with the earth seemingly unwilling to obliterate those last traces.

Mother Earth forgives, but does not forget, or perhaps only with difficulty. Why else would, a hundred years later, the landscape still remain so scarred? After a century of levelling and settling, silhouettes of trenches still zigzag across the country, sagging shelters still break through the ground and with every ploughing the earth spits up heaps of rust and scrap.

The water reacted faster. In late October 1914, the flooding of the Yser Plain took just four days to separate the armies, thus seawater and a network of waterways saved the last strip of Belgian fatherland. The same water still lies high in its bed. Lower than in 1914, but the message for uninvited guests remains: no further.

En dan was er het niemandsland, afwisselend wildernis en dodenakker, aan twee kanten bewoond door mannen in uniform die als holbewoners bescherming zochten diep in dezelfde aarde. De Vlaamse schrijver Cyriel Buysse heeft dat land gezien, tussen Nieuwpoort en Diksmuide, van op een kerktoeren en door een verrekijker. Hij vertelt ons wat hij toen zag: 'Dat is het land van de gewisse dood voor al wie er zich waagt, maar 't is meteen het land van de weelderigst-wilde natuurpracht. Weet ge wat die lange, brede, witte, rode en blauwe vlekken zijn? Bloemen! Ganse velden van papavers, korenbloemen, witte asters!'* Vader Buysse reisde in 1916 uit Nederland, via Engeland en Frankrijk naar de Westhoek. Hij hoopte er zijn enige zoon te vinden, een tiener nog, die hier als vrijwilliger aan het front stond. Een jonge Heirweg plantte zijn statief waar voordien een jonge Buysse liep en keek op zijn beurt, zoals de vader, door een lens naar het niemandsland, naar het prikkeldraad dat nu zoveel vrediger oogt en naar de rode papavers die onschuldig wiegen op de wind.

Alleen de doden hebben een grafsteen nodig om gevonden te worden. Bart Heirweg fotografeert de rijen dunne kruisen of rechtopstaande grafstenen bij voorkeur van de rugzijde en dwars over het grafveld waardoor alle stenen geschrinkt in beeld komen. Zo zonder namen en regimenten worden het symbolen eerder dan graven. Sneeuw verstilt het beeld nog meer. De strakke rijen dwingen je om met vertraagde pas hun corridors af te lopen. Daar heerst dan het zwijgen, onzichtbaar en ontastbaar. Op de kleine oorlogsbegraafplaatsen werkt die stilte als een verwijt maar onder de Menenpoort, op Tyne Cot of Lijssenthoek is het een aanhoudende klaagzang, een oorverdovende stilte.

Patrick Vanleene
Projectcoördinator Nieuwpoort 2014-2018

*Cyriel Buysse, *Van een verloren zomer*, Bussum, 1917, blz. 123.

And then there was no man's land, alternately wilderness and graveyard, inhabited on both sides by men in uniform, who like cavemen took refuge deep in the same earth. Flemish writer Cyril Buysse saw that countryside, between Nieuwpoort and Diksmuide through binoculars from a church tower. He describes the view: 'This is the land of certain death for anyone venturing into it, but at the same time the country in which nature is its most luxuriantly and wildly resplendent. Do you know what those long, wide, white, red and blue patches are? Flowers! All fields of poppies, cornflowers, white asters!'* As a father, Buysse travelled in 1916 from the Netherlands, through England and France to the Westhoek, hoping to find there his only son, a teenager who had volunteered for the front. A young Heirweg planted his tripod where a young Buysse ran and looked in turn where the father once looked through a lens onto the no man's land, onto the barbed wire that now looks much more peaceful and the red poppies that sway innocently in the wind.

Only the dead need gravestones for people to find them. Bart Heirweg photographs the rows of small crosses or upright headstones, preferably from behind and diagonally across the cemetery, so as to fit all the stones in staggered rows, into the picture. In this way, without names and regiments, they are more symbols than gravestones. Snow merely enhances that impression. The tight rows force you to walk slowly down their corridors, in which an invisible, intangible silence reigns. In the small military cemeteries that silence has the effect of a reproach but under the Menin Gate, at Tyne Cot or Lijssenthoek it is a sustained lament, a deafening silence.

Patrick Vanleene
Project Coordinator Nieuwpoort 2014-2018

*Cyriel Buysse, *Van een verloren zomer (Of a Lost Summer)*, Bussum, 1917, page 123.

Bart Heirweg: *aide-mémoire* als nieuwe werkelijkheid

Ik keek de voorbije weken uren naar de foto's van Bart Heirweg die je in dit boek kan bekijken. Maar vannacht na een middernachtelijke 'visie' droomde ik mezelf terug in de tijd, naar rond 1850. Ik voelde mij geestelijk verwant met een jong beeldend kunstenaar John Ruskin. Deze nochtans getalenteerde man voelde zich absoluut machteloos om de schoonheid van het Venetiaanse *Palazzo Foscari* met zijn tekenpen te kunnen vatten. Hij volgde de raad van zijn tekenleraar Harding op om twintig daguerreotypen aan te kopen die hem zouden helpen bij het tekenen. Allemaal opnamen van Venetiaanse *palazzi*. Hij was verheugd en schreef aan zijn vader hierover het volgende: 'Ik ben blij, dat ik bij een arme kunstenaar een reeks daguerreotypen heb kunnen bemachtigen. Ze zijn weliswaar klein, maar toch geven ze exact de paleizen weer die ik gepoogd heb in tekeningen vast te leggen. De opnamen zijn buitengewoon mooi, zowel voor wat betreft het licht dat zij uitstralen als voor wat betreft de exactheid van de verhoudingen. Het is een schitterende uitvinding die mij de mogelijkheid biedt om de architectuur van Venetië opnieuw te ontdekken.' Het was duidelijk dat vanaf dit moment het Venetië van Ruskin niet meer het werkelijke Venetië zou zijn, maar de stad Venetië zoals die in de daguerreotypen was vastgelegd. Die documenten waren dus bij machte de werkelijkheid te overschaduwen oftewel een 'nieuwe werkelijkheid' te scheppen. Sindsdien is fotografie een onlosmakelijk onderdeel van de (stedelijke en landelijke) architectuur geworden. Het werd een medium dat niet alleen inzetbaar is voor het documentair werk maar ook om de 'onzichtbare' beeldeigenschappen en -kwaliteiten van de realiteit te visualiseren.

Dat ik deze droom had na het bekijken van de indrukwekkende foto's van Heirweg is geen toeval. Voor hem is de fotografische materie immers een aanbrenner die alles mooier maakt. Artistiek uit Heirweg zich op zijn persoonlijk ritme en hij weet de fotografische paradox naar zijn handig oog te zetten. De monumenten verbonden aan de Grote Oorlog weerkaatsen spiritueel het licht in zijn foto-objectieven, terwijl hij ze gebruikt als een vehikel om de werkelijkheid verbeeldend-in-beeld te brengen. De Grote Oorlog kan niet worden afgebeeld als een strijd tussen 'goed' en 'kwaad' of van natiestaat tegen natiestaat. Het was een strijd binnen de

Bart Heirweg: *aide-mémoire* as new reality

In recent weeks, I have spent hours viewing the photos by Bart Heirweg that you can see in this book. But last night, in a midnight 'vision', I dreamed back in time to around 1850, to feel a spiritual kinship with a young artist named John Ruskin. For all his talent, Ruskin felt absolutely incapable of seizing the beauty of the *Palazzo Foscari* in Venice with his drawing pen. So following the advice of his art teacher Harding, he purchased twenty daguerreotypes, all of Venetian *palazzi*, that would help him draw it. Delighted, he wrote to his father: 'I have been lucky enough to get from a poor Frenchman here, said to be in distress, some most beautiful though very small Daguerreotypes of the palace I have been trying to draw; and certainly Daguerreotypes taken by this vivid sunlight are glorious, both for the light they radiate and the accuracy of the relationships. It is a marvellous invention that allows me to explore once again the architecture of Venice.' It was obvious that from that moment on Ruskin's Venice would no longer be the real Venice, but the Venice recorded in the daguerreotypes. In other words, these documents had the power to overshadow or to create a 'new reality'. Since then, photography has been an inseparable part of (urban and rural) architecture, becoming a medium that can serve not only for documentary work but also to visualize the otherwise 'unseen' features and quality of reality.

The fact of having this dream after viewing Heirweg's impressive pictures is no coincidence. For him, the photographic material is an additive that makes everything more attractive. Artistically, Heirweg expresses himself with his own personal rhythm and knows how to play the photographic paradox with his skilled eye. In his lenses the monuments associated with the Great War reflect a spiritual light, while he uses them as a vehicle to put an image to reality through the use of imagination. The Great War cannot be portrayed as a battle between 'good' and 'evil' or of nation state against nation state. It was a struggle within the societies themselves, with repercussions that placed everything under heavy tension. It is important to pay attention to this 'internal' aspect, failing which one makes a simple caricature of the tragedy that was played out over a four-year period.

samenlevingen zelf met repercussies die alles onder zware spanning zette. Men moet dit 'interne' aspect in acht nemen of men maakt een eenvoudige karikatuur van de tragedie die zich gedurende vier jaar afspeelde.

Het onderwerp van Heirweg is de rust en het respect voor wat de overlevenden na de oorlog opbouwden om de herinnering levend te houden. De foto's die ogenschijnlijk rust uitstralen zijn gebaseerd op archetypische tegenstellingen als natuur, architectuur en cultuur. Je zou bij zoveel architecturale pracht en landschapsarchitectuur de oorlog vergeten. Voor Heirweg betekent het medium fotografie het creatieve platform bij uitstek dat een gedurfde, eigenzinnige dimensie in beeld brengt, gebaseerd op een *aide-mémoire*. In dit fotoproject zien we de geschiedenis van de Grote Oorlog zich overtuigend in de diepte en op ruimtelijk vlak ontwikkelen: foto per foto. Het geheugen is het begrip bij uitstek voor alle aspecten met betrekking tot de Grote Oorlog. Tijdens dit parcours focust hij sterk op klassiek gelaagd vormonderzoek en dit met een grote technische, professionele diversiteit. Zijn beeldtaal is rijk en je voelt dat de inhoud laag per laag is opgebouwd. Deze lagen kan de kritische kijker mee ontdekken en ontsluiten. Zijn oeuvre is immers gekenmerkt door het samenbrengen van betekenissen die zich manifesteren met diepte en inhoud. Deze fotoreeks is het resultaat van een jarenlange, doorploegde zoektocht naar het beeldend vormgeven van zijn onderwerp. Heirweg schrijft me: 'De eerste keren dat je in de stilte van de ochtend, vóór alle bezoekers aankomen, Tyne Cot bezoekt of alle namen in de Menenpoort gegraveerd ziet staan, dan ben je wel even naar de keel gegrepen en die eerste bezoeken hebben toch een diepe indruk nagelaten.' Heirweg is een koorddanser die zijn evenwicht steeds weer heeft moeten vinden en nu zijn getuigenis deelt met ons.

Fotografie valt niet uit ons leven weg te denken. Deze toegankelijke kunstvorm spreekt op meeslepende wijze onze emoties aan. Fotografie kan onze blik op de wereld een totaal nieuw perspectief geven. Als karakteristiek hedendaags tijdsbeeld gebruik ik voor deze fotoreeks van Heirweg als metafoer een kristalbeeld, zoals een spiegel, waarin de paradox van de fotografie wordt verdubbeld in zijn beeld: een verschuiving van betekenis van de oorspronkelijke naar de hedendaagse context. Het onderwerp is immers de Grote Oorlog maar dan 100 jaar later, via de kerkhoven in onze contreien. Kunnen deze foto's een remedie zijn tegen het nihilisme, het ontbreken aan geloof in deze wereld? Dit zijn vragen die we ons kunnen stellen. Heirweg schrijft me: 'Ik ben in principe een landschapsfotograaf, die enorm houdt van licht en sfeer, wat ik ook in vele foto's van het boek heb geprobeerd te leggen. Hiervoor

Heirweg's subject is the calm of and respect for what the survivors erected after the war to keep the memory alive. The pictures that appear to radiate rest are based on archetypal oppositions such as nature, architecture and culture. With so much architectural splendour and landscaping, you could forget the war. For Heirweg, photography is the creative platform *par excellence* that presents a bold, stubbornly personal dimension, starting from an *aide-memoire*. In this photo project we see the history of the Great War develop convincingly, picture by picture, in depth and in spatial terms. Memory is the concept *par excellence* for all aspects of the Great War. During this journey Heirweg focuses strongly on classically layered form research, with great technical and professional diversity. His imagery is rich and the content, one senses, built up layer by layer. Layers that the critical viewer can also discover and unlock. Characteristic of his oeuvre is the way he gathers meanings that manifest themselves with depth and substance. This series is the result of a deep-digging search over several years to give visual shape to his subject. Heirweg wrote to me: 'The first times you visit Tyne Cot in the early morning silence, before all the visitors arrive, or look at all the names inscribed on the Menin Gate, you are seized by the throat. These first visits left a deep impression on me.' A tightrope walker who needed to regain his balance over and over again, Heirweg now shares his testimony with us.

We cannot imagine our lives without photography. This accessible art form speaks compellingly to our emotions. Photography can give a whole new perspective to the way we look at the world. As a characteristic, contemporary image of time I use, as a metaphor for this photo series by Heirweg, a crystal image, such as a mirror, in which the paradox of photography is duplicated in a shift of meaning from the original to the contemporary context. Heirweg's photos in this volume highlight the paradox of photography: its ability to produce a double image by shifting the significance of an object from its original to a contemporary context. The subject is the Great War, but 100 years on, through the cemeteries in our region. Can these pictures provide a remedy against nihilism, against lack of faith in this world? These are questions we can ask ourselves. Heirweg wrote to me: 'I'm basically a landscape photographer who loves light and atmosphere, which I have also tried to include in many photos in the book. For this I intentionally went to photograph the locations in the early morning and late evening. A soft morning mist blends perfectly with the serene atmosphere of this subject. For me my task is much more than simply recording historical facts, and I have paid particular attention to the aesthetic aspect. From the photographer's perspective this is equally important.' Heirweg's photographs speak to the imagination through

ben ik bewust 's morgens vroeg en 's avonds laat de locaties gaan fotograferen. Een zachte ochtendnevel past perfect bij de serene sfeer van dit onderwerp. Het gaat bij mij om meer dan enkel een registratie van geschiedkundige feiten en ik heb bijzondere aandacht besteed aan het esthetische aspect. Vanuit het oogpunt van een fotograaf is dit minstens even belangrijk.' Zijn foto's zijn verbeeldend omwille van de stilte en de onbeweeglijkheid. Want datgene wat ons doet reflecteren, is niet de beweging, maar de onbeweeglijkheid. Heirweg's werk zit vol met misschien onbewuste, maar reëel aanwezige verwijzingen naar cultuurwetenschappelijke tekens die tezamen met de menselijke aanwezigheid zijn thema zo verdiepen.

De Grote Oorlog was in de eerste plaats een internationaal conflict. Mensen van over de hele wereld stonden tegenover elkaar in de loopgraven. De oorlog was een 'totale oorlog', ook die van een samenleving tegen zichzelf. Ook binnen België. Fotografie is vormgeving van ideeën en daarom kunnen we de beeldelementen waaruit deze fotografie is opgebouwd analyseren. Hoe uit zich de moderniteit in deze stilstaande beelden oog in oog met het tijdsbeeld en het denkbeeld? We kennen vele vormen van beelden (zoals het affectie- en driftbeeld) en tijdsbeelden (als herinnerings- en droombeeld). Deze foto's dwingen ons te kiezen in dit aanbod, echter iedere kijker kan dit doen vanuit zijn eigen fotografische en politieke blik.

Ik dagdroom. John Ruskin bladert in een fotoalbum met links de daguerreotypen van Palazzo's in Venetië en rechts de foto's van Heirweg. Dit alles geeft me een surrealistisch beeld vol poëzie en ik merk hoe de wolken voorbij de zon schuiven. Het doel van geschiedschrijving is om het publiek op basis van een objectieve input een idee te geven over wat er is gebeurd in het verleden. Hoeveel mooier zou de wereld zijn als de warme kracht die deze foto's stralen aanvaard werd. Het kijken naar de foto's van Heirweg is zoveel zinvoller wanneer we deze foto's als een soort van geestelijke verwezenlijking beschouwen. Als een intiem en diep indringen in de wereld van honderd jaar geleden. Het verrijkt ons als kijker en geeft ons de vrijheid hierover een mening te vormen.

Dr. Johan Swinnen

silence and immobility. It is immobility, not movement, that causes us to reflect. His work is full of perhaps unconscious, but really present references to cultural-scientific symbols that, together with the human presence, give such depth to his theme.

The Great War was in the first place an international conflict. People from all over the world faced each other in the trenches. The war was a 'total war', including that of a society against itself. As was also the case in Belgium. Photography is giving shape to ideas. This allows us to analyse the image elements out of which this photography is constructed. How does modernity express itself in these still-standing images of time, eye to eye with the image of time and the concept? We know many types of images (such as those expressing affection and desire) and images of time (such as mementoes and fantasies). These photos force us to choose from this offering, a choice that, however, each viewer can make from his own photographic and political vantage-point.

I daydream. John Ruskin leafs through a photo album with, to the left, the daguerreotypes of Venice palazzos and, to the right, Heirweg's photos. All this gives me a surreal picture full of poetry and I notice how the clouds slide past the sun. The purpose of history writing is to give the public an idea, based on an objective input, of what happened in the past. How much nicer a place the world would be if the warm strength that comes out of these photos were to be accepted. Looking at Heirweg's photos is so much more meaningful when we view these pictures as a kind of spiritual accomplishment. As a deep and intimate penetration into the world of 100 years ago, enriching us as viewers and giving us the freedom to form an opinion about it.

Dr Johan Swinnen

— X —

VIJFWEGENSTRAAT 1
ZONNEBEKE

Tyne Cot Cemetery

Beelden van de eerste confrontatie met de soldatenkerkhoven. Het is vroege lente, de ochtendmist legt een sluier van rust over de graven. Onmiddellijk grijpt de sfeer me aan. Tijdens een tweede bezoek domineren donkere wolken het landschap.

Dit is de grootste Britse militaire begraafplaats op het vasteland. 11.956 graven van gevallen soldaten uit de Commonwealth liggen hier in eindeloze rijen. Op de muur van Tyne Cot Memorial staan reeksen namen van soldaten zonder bekend graf. Alles maakt een overweldigende indruk die nog wordt versterkt door de perfect onderhouden de grafstenen.

Tyne Cot Cemetery

Images of my first confrontation with the military cemeteries. It was early spring, the morning mist laid a veil of peace over the graves. The atmosphere immediately grabbed me. During a second visit, dark clouds dominated the landscape.

This is the largest British military cemetery on the mainland. 11,956 graves of fallen Commonwealth soldiers lie here in endless rows. On the wall of Tyne Cot Memorial are thousands of names of soldiers with no known grave. An overpowering impression strengthened by the perfect care of the tombstones.

A SOLDIER
OF THE GREAT WAR
ROYAL ENGINEERS

KNOWN UNTO GOD

A SOLDIER
OF THE GREAT WAR

THE CORPSE
OF
A
SOLDIER
OF THE GREAT WAR

A
SOLDIER
OF THE GREAT WAR

A
SOLDIER
OF THE GREAT WAR

A
SOLDIER
OF THE GREAT WAR

A
SOLDIER
OF THE GREAT WAR

A
SOLDIER
OF THE GREAT WAR

